

NUKLEARNA MEDICINA

Lems Jerin, Claudio Primc

Potreba za ovom dijagnostikom i terapijom postojala je već desetljećima pa su je pacijenti iz Istre ostvarivali odlazeći u druge zdravstvene ustanove, prije svega u KBC Rijeka, zatim u ostale odjele nuklearne medicine kao što su Zavod za nuklearnu medicinu KBC Zagreb i Zavod za nuklearnu medicinu i onkologiju KB Sestara milosrdnica.

Ideju o uvođenju nuklearne dijagnostike u Pulsku bolnicu postavili su polovicom sedamdesetih godina urolozi i nefrolozi gotovo istodobno s osnivanjem Centra za dijalizu, tada prvog dijalitičnog centra u jednoj od bolnica izvan regionalnih središta. Naime, uvođenjem dijalize kao aktivnog liječenja stanja s akutnim i kroničnim zatajenjem bubrega nametnuo se stručni zahtjev da Bolnica, pored postojećih morfoloških dijagnostičkih metoda, usvoji i radioizotopske pretrage kao najznačajnije medicinske funkcionalne pretrage koje bi

omogućile uvid u funkcionalno stanje bubrega i urotakta.

Posebno se o tome aktivno razmišljalo početkom devedesetih godina kada su bile poduzete početne i konkretne radnje u čemu je značajnu ulogu imao prof. dr. Darko Ivančević iz KBC Zagreb. Nakon Domovinskog rata, polovicom devedesetih godina, rad na uvođenju nuklearne medicine u Bolnicu ponovno se aktualizira. Temeljne radnje inicirao je i vodio prim. mr. sc. Igor Povrzanović, pomoćnik ravnatelja za stručno-medicinske poslove, i one su bile od presudnog značaja za realizaciju cijelog projekta. Nakon što su prim. Povrzanović i prim. Lems Jerin obavili konzultacije s prof. dr. Antonom Burićem i prof. dr. Aleksandrom Smokvinom iz KBC Rijeka Stručno vijeće OB Pula 13. kolovoza 1996. godine prihvatilo je projekt osnivanja i razvoja nuklearne medicine, podržalo je inicijativu za pokretanjem postupka za

Zgrada Odjela
nuklearne
medicine

dobivanje suglasnosti Ministarstva zdravstva za njeno osnivanje i donijelo je prijedlog za uvrštenje specijalizacije iz nuklearne medicine u plan specijalizacija za 1997. godinu. Upravno vijeće OB Pula u skladu je s navedenom odlukom Stručnog vijeća 3. rujna 1996. godine prihvatilo Početni elaborat o programu utemeljenja i razvoja nuklearne medicine u OB Pula.

Međutim, kako su upravo te godine Ministarstvo zdravstva RH, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i Istarska županija postigli sporazum o preseljenju dijela OB Pula u prostore bivše Mornaričke bolnice prioritet ravnateljstva i Bolnice postale su sve aktivnosti vezane za preseljenje.

Nakon preseljenja nastavlja se s radnjama na uvođenju nuklearne medicine u OB Pula. U uvjetima nepostojanja sigurnih izvora financijskih sredstava odlučeno je da se organiziraju financijski uspješne humanitarne akcije kojima bi se dobila dovoljno snažna podrška javnosti da se projekt zadovoljavajuće okonča. Upravo se to i dogodilo s koncertima Đorđa Balaševića i Olivera Dragojevića koji su održani u pulskoj Areni 16. lipnja i 25. kolovoza 2001. godine. S jedne su strane to bili istinski glazbeni i umjetnički doživljaj za gledatelje

koji su na oba koncerta ispunili Arenu, kao i za sve ostale ljubitelje njihove glazbe budući da su koncerti snimljeni za televizijsko emitiranje te izdani na DVD-u i CD-u, a s druge pak strane, navedene manifestacije bile su veliki humanitarni uspjeh budući je sakupljeno, zajedno s prihodom s utakmice održana povodom obljetnice NK Istra na kojoj je nastupila nogometna reprezentacije Hrvatske - Vatreni, oko 1,65 milijuna kuna. Svakako da su za uspjeh ovih humanitarnih priredaba za nabavu gama kamere najveći doprinos dali sami umjetnici koji su odlučili održati koncerte čiji će prihod u potpunosti biti namijenjen Bolnici. Ističemo ulogu gospodina Svena Dukića koji je inicirao oba koncerta, od početka ih zamislio kao humanitarne s isključivom namjerom da prihodi budu namijenjeni upravo Bolnici te je u potpunosti sudjelovao u organizaciji koncerta Olivera Dragojevića. Također je nezaobilazna uloga gospodina Valtera Kiršića koji je svojim dragocjenim iskustvom i znanjem, kao i njegovi suradnici, nesebično pomagao do samoga kraja ostvarenja ideje. Gospodin Roberto Matteoni uložio je svoju profesionalnu vještinu i značajna prijateljstva da se održi nogometna svečanost u korist

Dobrotvorni koncert Olivera Dragojevića, 25. kolovoza 2001.

Bolnice. Od posebnog je značaja bio i doprinos glavnih sponzora Hypo Alpe-Adria banke i Hrvatskog Telekom, jer je njihova iznimna financijska podrška bila preduvjet da se koncerti uopće održe s tako velikim financijskim prihodom. Značajnu su ulogu u propagiranju koncerata obavili brojni mediji, među njima posebno glavni medijski pokrovitelj *Glas Istre*. Mnogo je tvrtki, udruga, društava i pojedinaca koji su darovanim sredstvima, besplatnim radom i na druge načine pomogli da ove manifestacije budu održane uz tako velik financijski uspjeh. Konačno, brojni su djelatnici OB Pula, prije svega tehničke službe, računovodstva i ravnateljstva koji su se tih dana nesebično prihvatili najrazličitijih uloga i zadataka kako bi se koncerti organizirali, a napose valja naglasiti da su najveći teret nad svim aspektima organizacije, od ideje do njene realizacije, ponijeli Dušan Perić i Goran Pajić.

Nakon koncerata 2001. godine bilo je provedeno mnoštvo poteza i konkretnih radnji, pri čemu se nailazilo na ne mali broj administrativnih poteškoća. Međutim, 3. kolovoza 2004. godine ministar zdravstva i socijalne skrbi donosi rješenje kojim se potvrđuje da je odluka Upravnog vijeća o

proširenju djelatnosti ustanove na Djelatnost nuklearne medicine sukladna zakonu te izdaje rješenje o početku rada. Dana 29. lipnja 2006. godine ministar zdravstva i socijalne skrbi donosi rješenje o ispunjenju uvjeta prostora za početak rada obavljanja Djelatnosti, a 6. rujna 2006. Državni zavod za zaštitu od zračenja izdaje rješenje kojim se dozvoljava upotreba otvorenih radioaktivnih izvora. Konačno 6. listopada 2006. godine Djelatnost za nuklearnu medicinu započinje s radom.

Značaj osnivanja Djelatnosti za nuklearnu medicinu najbolje je iskazana pismom prof. Damira Dodiga, pročelnika Zavoda za nuklearnu medicinu KBC Zagreb i predsjednika Hrvatskog društva za nuklearnu medicinu, kojim Društvo snažno podupire osnivanje Odjela: "s obzirom na broj stanovnika i razinu kvalitete drugih odjela Opće bolnice Pula bilo bi svrsishodno otvoriti takav odjel. Time bi se podigla razina zdravstvene zaštite u bolnici i u cijeloj Istarskoj županiji. Nadalje, pored postojećih deset odjela nuklearne medicine u Hrvatskoj postoje svi preduvjeti za njegovim osnivanjem u OB Pula".

Osnivanje Djelatnosti za nuklearnu medicinu bio je značajan događaju za pulsku

Dobrotvorni koncert Đorđa Balaševića, 16. lipnja 2001.

bolnicu jer je uvedena nova medicinska specijalnost i nova medicinska djelatnost. Djelatnost nuklearne medicine u tom smislu bitna je za rad drugih medicinskih grana: povezana je s onkologijom, endokrinologijom, nefrologijom, urologijom, kardiologijom, ortopedijom, gastroenterologijom, imunologijom, anestezijom, reanimatologijom... Osnivanjem nuklearne medicine u OB Pula obrada bolesti štitnjače postala je zaokružena i sprovodi se sukladno kliničkim smjernicama Hrvatskog društva za bolesti štitnjače. Ne samo da su usvojeni svi postupci potrebni u obradi bolesti štitnjače (biokemijska dijagnostika, ultrazvuk, scintigrafija, citološka dijagnostika), već i da se, što je još važnije, provođenjem smjernica provodi racionalna dijagnostika i omogućuje obuhvatnija zdravstvena zaštita stanovništva s obzirom na različite dobne i rizične skupine.

Osim bitno skraćenog vremena čekanja, zbog blizine Odjela za najveći dio stanovnika Istre, postaju i sve dijagnostičke pretrage daleko lakše ostvarive. Poseban je značaj nuklearne medicine u obradi i liječenju hospitaliziranih bolesnika. Uvođe-

nje scintigrafije pluća u OB Pula omogućilo je sigurnije i pravovremeno postavljanje dijagnoze koja se u prijašnjim klinički nejasnim stanjima nije mogla potvrditi ili isključiti, pa je u slučaju ozbiljnog stanja bolesnika transport u KBC Rijeka bio onemogućen. Nadalje, lakše se provodi i sva ostala nuklearna dijagnostika u hospitaliziranih bolesnika čime se skraćuje vrijeme hospitalizacije.

Djelatnost za nuklearnu medicinu smještena je u zgradi u kojoj se nalaze Djelatnosti za radiologiju i medicinsku biokemiju. Ovakav raspored djelatnosti u ovoj zgradi je definitivan i u sklopu buduće nove bolnice. Djelatnost za nuklearnu medicinu smještena je na prostoru od 300 m². Projekt je izradio ing. Zlatko Čižmek iz zagrebačke tvrtke Elektroprojekt i njime su poštivani svi važeći hrvatski normativi i normativi Europske zajednice. Radove kojima je koordinirala gospođa Olga Eler izvela je tvrtka Gramont iz Pule. U ime Bolnice veliku ulogu obavili su ing. Dario Franjul i ostali djelatnici tehničke službe. Ukupna vrijednost radova iznosila je 2,3 milijuna kuna.

S otvorenja Odjela nuklearne medicine, s lijeva na desno: Oliver Dragojević, Claudio Primc, ministar zdravlja prof. dr. Neven Ljubičić, gradonačelnik Pule Boris Miletić.

Medicinska oprema ugrađena u ovu Djelatnost vrijedna je oko 3 milijuna kuna. Instalirana je suvremena SPECT gama kamera tvrtke Siemens, koja je istovjetna zadnjim modelima nabavljenim u Hrvatskoj, onima u OB Varaždin i KBC Rijeka. Od početne ideje o nabavci rabljene gama kamere s jednom glavom vremenom se došlo do konačne odluke da se nabavi nova kamera, s dvije glave, kojom se skraćuje vrijeme pretrage i omogućuje pregled cijelog tijela. Za redovni rad Djelatnosti nabavljen je i suvremeni Siemensov ultrazvučni uređaj s obojenim doplerom koji je namijenjen za ultrazvučne preglede štitnjače i vratnih struktura. Opremanje s neophodnom zaštitnom opremom, priborom i uređajima za rad s radioaktivnim izotopima učinjeno je u suradnji s tvrtkom Biovit iz Varaždina.

Specijalisti nuklearne medicine dr. Claudio Primc i dr. Tatjana Samardžić specijalizirali su u Zavodu za nuklearnu medicinu KBC Rijeka na čijem je čelu prof. dr. Aleksandar Smokvina, u Zavodu za nuklearnu medicinu KBC Zagreb pod ravnanjem prof. dr. Damira Dodiga te u Zavodu za nuklearnu medicinu i onkologiju KB Sestre milosrdnice na čelu s akademikom Zvonkom Kusićem. I inženjeri medicinske radiologije, Palma Sladojević i Šandor Slacki educirani su u istim ustanovama.

Sa zahvalnošću ističemo prof. dr. Damira Dodiga, predsjednika Hrvatskog društva za nuklearnu medicinu, ing. Dragana Kubelku, ravnatelja Državnog zavoda za zaštitu od zračenja i Mladena Novakovića, direktora ovlaštene tvrtke za zaštitu od zračenja Ekoteh dozimetrija, koji su proteklih godina nesebično pomagali u realizaciji ovoga programa.